

PROJEKTÖTLET

ALAPADATOK

A PROJEKT CÍME

MODERN HÍMES TOJÁS

ÖSSZEFOGLALÁS

A projekt során a diákok tanulócsoportokban, mozaik és Zsolnai módszerrel dolgozzák fel a különböző húsvéti tojásdíszítési technikákat. Interneten is elérhető adatbázisokból, video megosztókon keresztül gyűjtik össze a húsvéti tojással kapcsolatos információkat (motívumkincs, festőlevek előállítás, díszítési technikák, tojásjátékok stb.), amit az egyes csoportok megosztanak egymással. A hagyományos díszítési technikákra, motívumokra mai modern párhuzamokat keresnek – ezekből egy-egy típust a tanóra keretein belül ki is próbálnak. A hímes tojás készítéséről fénykép és video dokumentációt készítenek, ami a későbbiek során megosztásra alkalmas tartalom lesz. Az önálló és csoportos kutatómunka során megismert tojásjátékokat (akár saját szabályokhoz alakítva) testnevelés óra keretei között próbálják ki.

TANTÁRGYAK KÖRE

- Vizuális kultúra
- Technika, életvitel és gyakorlat
- Testnevelés és sport

ÉVFOLYAMOK

4. évfolyam

IDŐTARTAM

6 tanóra

A PROJEKT PEDAGÓGIAI ALAPJAI

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

- Az alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezése.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.
- Különböző típusú médiaszövegek felismerése, a médiatartalmak közötti tudatos választás.
- A médiaszövegekhez használt egyszerű kódok, kreatív kifejezőeszközök és azok érzelmi hatásának felismerése.
- Kép- és hangrögzítő eszközök használata elemi technikáinak ismerete. Az elsajátított kifejezőeszközök segítségével saját gondolatok, érzések megfogalmazása, rövid, egyszerű történet megformálása.
- Életkorhoz igazodó fejlesztő, kreatív internetes tevékenységek megismerése.
- Használati utasítások értő olvasása, betartása.
- Sikerélmények (a felfedezés és önálló próbálkozás öröme, a motiváló hatás érvényesülése tárgyalókor).
- A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.
- Munkaeszközök célszerű megválasztása és szakszerű, balesetmentes használata.
- Egyszerű tárgyak elkészítése mintakövetéssel.
- A térbeli tudatosságot, az energiabefektetés tudatosságát és a testtudatot alakító, koordinációfejlesztő játékok kreatív, kooperatív, valamint versenyjelleggel. Játékok testtartásjavító feladatokkal.

TANULÁSI CÉLOK

- Vizuális kifejezőképesség fejlesztése. Grafikai kifejezőképesség fejlesztése különböző eljárások kapcsán.
- Téralkítási képesség fejlesztése.
- Formaérzék fejlesztése. Kompozíciós képesség fejlesztése.
- Vizuális ritmusérzék fejlesztése.
- Színek hangulati hatásának felismerése és alkalmazása az egyéni színválasztásban. Színdifferenciáló képesség fejlesztése. Színérzék fejlesztése.

Kompozíciós képesség fejlesztése.

- A médiatartalmak közötti választás tudatosságának fejlesztése.
- Régi és mai hímes tojások megfigyelése, csoportosítása, összehasonlító elemzése vizuálisan (látvány, fotó) és verbálisan.
- Redukciós képesség fejlesztése. Komponálóképesség fejlesztése felületen és térben. A színek dekoratív, díszítő hatásának megismerése és alkalmazása, funkcióinak megfelelő színválasztás és díszítés.
- Tapasztalatszerzés a tárgyak készítéséhez felhasznált anyagokról, eszközökről, technológiákról.
- Mintakövetéssel a feladat végrehajtási lépéseinek megtervezése, a szükséges idő, anyag, munkamennyiség becslése.
- A tevékenységhez használt szöveges, rajzos és képi minta követéséből származó egyszerű utasítások, tervek végrehajtása.
- Az eszközök célnak és rendeltetésnek megfelelő, biztonságos használata. Kézügyesség, mozgáskoordináció, jó testtartás, megfelelő erő kifejtés képességének fejlesztése. Manuális készségek fejlesztése.
- Munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása, törekvés a takarékosagra.
- Néhány szokás, hagyomány ismerete.
- Közös értékek, szokások, hagyományok őrzése.
- Munkavégzés egyénileg és csapatban.
- Az ünnepre való felkészülés, ünneplés, ünneplés utáni teendők végzésének természetes és megőrzendő szokásként való kezelése.
- Ismerkedés a tervezés, szervezés, irányítás, vezetés feladataival, folyamatos kommunikáció, egyeztetés.
- Alkalmassá tétel a feladatok megosztására, részfeladatok egyre önállóbb végrehajtására.
- Fantáziafejlesztés.
- Önállóság a díszítésben.
- Koordináció és testtudat fejlesztése.

A tananyag célrendszerét kifejtő kérdések

Alapkérdés	Hogyan készül a hímes tojás és mit jelent?
Projekt-szintű kérdés	Mi szerint csoportosíthatjuk a hímes tojásokat? Milyen többletjelentés társítható a hímes tojásokhoz?

Tartalmi kérdések	<p>Milyen díszítési technikák léteznek? (hagyományos és modern)</p> <p>Miből készíthetünk festőlevelet?</p> <p>Milyen eszközöket, alapanyagokat használunk az egyes díszítési technikák során?</p> <p>Milyen összefüggéseket tudunk felvázolni a díszítőtechnika, az alapanyag/eszköz és a motívum között?</p>
--------------------------	--

ÉRTÉKELÉSI TERV

AZ ÉRTÉKELÉS IDŐRENDJE		
A PROJEKTMUNKA MEGKEZDÉSE ELŐTT	MIALATT A TANULÓK A PROJEKTEN DOLGOZNAK ÉS FELADATOKAT HAJTANAK VÉGRE	A PROJEKTMUNKA BEFEJEZTÉVEL
<ul style="list-style-type: none"> - Tanulói igényfelmérés - A tanulók képességeinek, előzetes tudásának felmérése - TKM-táblázat készítése 	<ul style="list-style-type: none"> - Folyamatos tanári értékelés: csoportmunka, aktivitás (napló, feljegyzések) - Tanulói értékelés: mit tanultam, mi tetszett? - Önértékelés: időbeosztás, logikai felépítés - ClassDojo-n keresztüli értékelés megosztása a diákokkal és szülőkkel - közös megbeszélések a pedagógus és tanulók között 	<ul style="list-style-type: none"> - Tanári értékelés: erősségek/gyengeségek, kell-e egyéni fejlesztés? - Tanulói értékelés: erősségek/gyengeségek, mi tetszett, mi nem? hogyan lehetne jobb? - Önértékelés: célok teljesültek-e, kell-e változtatni a projekten? - Egymás munkájának értékelése: őszinte értékelés <p>TKM-táblázat befejezése</p>

ÉRTÉKELÉSI ÖSSZEFOGLALÓ

A projektmunka megkezdése kezdése előtt tanulói **igényfelmérés** végzése (kérdőívvel és személyes beszélgetéseken keresztül). Az igényfelmérés térjen ki a kommunikációs és szociális kompetenciákra, a számítógép-használatra, az iskolai IKT-eszközök használata iránti igényre, a kézműves és egyéb művészi technikákra, valamint a családi háttérrel vizsgálva a tanulók hűsvéti szokásaira. A projekt kezdeti szakaszában a **csoportbontás előre tervezése** a tanulók készségei, kompetenciái, tudása alapján történjen meg. Ajánlott alkalmazás a csoportalakításhoz: TeamUp. Készítsünk lino **TKM** táblázatot, ahol a tanulók virtuális post-iteken jelölhetik, mi az, amit a témával kapcsolatban már tudnak, mi az, amire kíváncsiak, és végül mi az, amit a projekt során megtanultak.

A projektmunka során folyamatos tanári értékelés szükséges. Vizsgáljuk, mennyire dolgoztak össze a kialakított egyes csoportok tagjai? Mindenki aktív volt-e a feladatok során? A csoportok tudták-e kölcsönösen segíteni egymást? Jó-e a csoportösszetétel? A feladatok megfelelnek-e a gyerekek tudásának, képességeinek? A pedagógus megfigyeléseiről vezessen eseménynaplót, feljegyzéseket önmaga számára. Fotó és video dokumentáció készítése a projekt megvalósításáról. A ClassDojo alkalmazáson keresztül viszont a pedagógus megoszthatja értékeléseit a tanulókkal, sőt, a tanulók szüleit is tájékoztathatja a projektről és a gyerekek teljesítményéről.

Fontos, hogy egy-egy projektfeladat elvégzését követően lehetőséget biztosítsunk a nyilvános (osztályközösség előtti) és a privát (tanuló és pedagógus közti) **tanulói értékelésekre** is. A diákok szóban foglalják össze, hogy milyen új tudáshoz jutottak. Szóban, vagy írásban (akár emotikonokkal kifejezve) jelezzék, hogyan értékelik az egyes projektelemeget, feladatokat – tetszett-e, milyen volt a nehézségi foka?

Emellett fontos az **önértékelés** is: megfelelő-e az időbeosztás? Követhető-e a diákok számára az egyes projektelemegek közti logikai felépítés?

A projektmunka befejeztével a tanári értékelés részeként vizsgáljuk meg, hogy melyek voltak az egyes csoportok erősségei és gyengeségei. Személyenként ki miben teljesített jól, miben fejlődött és miben van szüksége továbbfejlesztésre? A leszűrt konklúziókról is készítsünk írásos feljegyzést. Gyerekenként, szükség szerint a szülőket bevonva, beszéljük meg személyesen a tapasztalatokat.

A tanulói értékelés (szóbeli és/vagy írásbeli) is térjen ki a csoport értékelésére (erősségek és gyengeségek). A tanulók próbáljanak meg megoldást keresni arra,

hogyan lehetne a jövőben még hatékonyabb a csoportmunka – saját személyükre és a csoport többi tagjára vonatkozóan egyaránt. Értékeljék összességében a projektet. Mi az, ami tetszett, és mi az, ami nem?

Önértékelés: mit tudunk megvalósítani a terveink közül? Mit tennénk másként a jövőben? Hogyan éreztük magunkat a projekt megvalósítása során? Hogyan tudtak a pedagógusok összedolgozni?

Egymás munkájának értékelése: új ismeretek közvetítése, sokszínűség, követhetőség, a vállalt feladatnak megfelelő megvalósítás sikerült-e?

A projekt során létrejött alkotásokat, produktumokat a tanárok és a tanulók készítés közben és végeredményként is értékelik, véleményezik.

A PROJEKT MENETE

MÓDSZERTANI ELJÁRÁSOK

1. foglalkozás:

- Témafelvetés, beszélgetés: Húsvét – fókuszálás: hímes tojás;
- Csoportosítás: az osztály (közösen) a pedagógus által bemutatott hímes tojások motívumkincsét csoportosítja (geometrikus, növényi ornamentika, absztrakt stb.) (javasolt alkalmazás: LearningApps);
- Csoportbontás (javasolt alkalmazás: TeamUp): a gyerekek készségei szerint az alkalmazással létrehozuk a csoportokat – egy-egy csoporthoz pedig hozzárendelünk egy-egy motívumhalmazt (osztálylétszámhoz igazodva 3-4 csoport);
- A csoportok feladatai: internetes kutatás (a pedagógus által javasolt oldalakon) □
  - a saját motívumcsoportnak megfelelően + 5 hímes tojás minta letöltése;
  - A-csoport: a hagyományos és modern festőlevek előállítás (5 típus)
  - B-csoport: hagyományos és modern tojásdíszítési technika (5 típus)
  - C-csoport: tojásjátékok (5 típus);
- A csoportok bemutatják egymásnak a kutatási eredményeket (bubbl.us alkalmazással az interaktív táblán a pedagógus feljegyzést készít).

2. foglalkozás:

- Hagyományos tojásdíszítés:
  - hagymaléből festőlé készítés;
  - íróka készítése folyamatábra követése és video alapján (ajánlott alkalmazás:

YouTube);

- motívumok kivetítése az interaktív táblán/a gyerekek saját táblagépen kereshetnek és választhatnak ki egy motívumot;
- az elkészült íróka kipróbálása, az előre megfőzött tojások írása (a gyerekek a saját csoportjuknak megfelelő típusú motívumot írnak);
- tojások festőlébe helyezése;
- az elkészült hagyományos hímes tojások elhelyezése az osztályteremben;
- a tojásokról fotó készítése és feltöltése a ClassDojo-ba, ahol kommentelhetik, like-olhatják a diákok, pedagógusok és szülők is a hímes tojásokat.

3. foglalkozás:

- Szimbolikák értelmezése:

- az interaktív táblán megjelenített absztrakt festmények értelmezése;
- színekhez társított többletjelentések megbeszélése (színek és jelentésük vezetése a gondolattérképen, javasolt alkalmazás: bubbl.us);
- a népművészet motívumkincsének mai párhuzamai – emoticon párosítással (javasolt alkalmazás: LearningApps);
- a már megismert hagyományos tojásdíszítési technikákhoz modern párhuzamok hozzárendelése (javasolt alkalmazás: bubbl.us)
- csoportonként 1-1 modern tojásdíszítési mód kijelölése, a hozzá legalkalmasabb festőlé kiválasztása;
- a csoportok bemutatják egymásnak a választott eszközöket, technikákat.

4. foglalkozás:

- Modern tojásdíszítés:

- motívumtervezés a Sketchpad rajzoló program segítségével (önállóan);
- az elkészült alkotások bemutatása;
- a csoportok az előzetesen kiválasztott technika és az elkészített „tervrajzok” szerint díszítik a tojásokat;
- az elkészült tojások elhelyezése az osztályteremben – a gyerekek szavazással kiválasztanak 1-1 tojást csoportonként a következő órára (ajánlott alkalmazás: ClassDojo)

5. foglalkozás:

- Modern tojásdíszítés:

- a csoportonként szavazással kiválasztott 1-1 hímes tojást a csoportok közösen újra elkészítik, minden csoport fotó és video dokumentációt készít a díszítési folyamatról (javasolt alkalmazás: ClassDojo, PicPac Stop Motion & TimeLapse és/vagy 3dsom);

- a csoportok a fotókból folyamatábrát, fotómontázst készítenek (a pedagógus határozza meg, hogy egységesen hány lépésből álljon a folyamat, javasolt alkalmazás: Photo Grid);
- a felvett videókat a szerkesztő programok segítségével max.1 percre vágják;
- a pedagógus az elkészült produktumokat feltölti az iskola honlapjára/ Facebook oldalára/ ClassDojo-ba.

6. foglalkozás:

- Tojásjátékok:
  - a C-csoport első órán végzett kutatása alapján az osztály különböző tojásjátékokat játszik;
  - a játékszabályokat a C-csoport ismerteti az osztállyal

A PROJEKT RÉSZLETEI

SZÜKSÉGES KÉSZSÉGEK

- Kifejező alkotások ismérveinek felismerése.
- Alkotó műfajok, technikák felismerése, műveletek sorrendjének követése.
- Anyagismeret.
- Színek érzelmkifejező, hangulati és díszítő hatásainak felismerése.
- Kontrasztok felismerése.
- Műalkotások csoportosítási módjainak alkalmazása.
- Egyszerű hagyományos és kézműves technikai fogások ismerete.
- A tárgyalkotó folyamat lépéseinek alkalmazása.
- Egyszerűsítés, díszítés.
- Információszerzés és a kapott információk felhasználása.
- Tárgyak elkészítése segítséggel, mintakövetéssel.
- Eszközök biztonságos alkalmazása, tapasztalatok megfogalmazása.
- Természetes anyagok felismerése.
- A tanóra menetét segítő egyszerű alakzatok kialakítása és megtartása.
- A fittség, a higiénia, a baleset-megelőzés és a környezettudatosság területein megszerzett elemi ismeretek.
- Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség.
- Hatékony önálló tanulás, csoportban való kooperatív részvétel.
- Számítógép-használat, IKT eszközök használata.

A PROJEKTHEZ SZÜKSÉGES ANYAGOK ÉS ESZKÖZÖK

TECHNOLÓGIA – HARDVER

- okostelefon / digitális fényképezőgép db/gyerekcsoport
- számítógép /laptop a pedagógusnak
- laptop/táblagép db/gyerekcsoport
- interaktív tábla

TECHNOLÓGIA – SZOFTVER

- Adobe Flash Player (<https://get.adobe.com/flashplayer/>)
- bubbl.us (<https://bubbl.us/>)
- ClassDojo (<https://www.classdojo.com/>)
- LearningApps (<https://learningapps.org/>)
- lino (<http://en.linoit.com/>)
- PicPac Stop Motion & TimeLapse (<http://picpac.tv/>)
- PhotoGrid (<http://www.cmcm.com/en-us/photo-grid/>)
- Sketchpad (<https://sketch.io/>)
- TeamUp (<http://teamup.aalto.fi/>)
- 3dsom (<http://www.3dsom.com/free-trial/>)

NYOMTATOTT ANYAGOK (Pl. tankönyvek.)

- Baksa Brigitta: Szülőföldünk – Hon- és népismeret tankönyv 5. évfolyam. (Húsvét); Bp. 2014.
- Tóthné Simon Zsuzsa: Kézikönyv Rajzolás és ábrázolás, Az alkotás öröme 4. osztályos munkafüzethez, Apáczai Kiadó, Bp., 2006
- Horváth Katalin – Imrehné Sebestyén Margit: A képzelet világa. Vizuális kultúra tankönyv 4., Bp., 2015
- Antalné Tankó Mária: Gyimesi írott tojások; Kolozsvár, 1999.

INTERNETES FORRÁSOK, ALKALMAZÁSOK

- Magyar Elektronikus Könyvtár - Antalné Tankó Mária: Gyimesi írott tojások: <http://mek.niif.hu/02900/02907/html/#6>
- Magyar Elektronikus Könyvtár - Magyarország Néprajz VII. Folklór 3., Húsvéti Ünnepekör: <http://mek.niif.hu/02100/02152/html/07/110.html#114>
- Szabadtéri Néprajzi Múzeum – SÖI III. Szín-Patika, A festő- és gyógynövényismeret alapjai: http://skanzen.hu/uploaded_files/dokumentumok/skanzen-szinpatika.pdf
- MaNDA(3D-s tojások): http://mandadb.hu/tart/kereses?HNDDTYPE=SEARCH&name=doc&page=1&fac_alias=&fac_alias=mc3d&fac_alias=mcimage
- Néprajzi Múzeum – online gyűjtemények: <http://gyujtemeny.neprajz.hu/neprajz.start.php>
- Kriza János Néprajzi Társaság Képtára: <http://www.kjnt.ro/fotoarchivum>

- Ludwig Múzeum – gyűjtemény: <http://www.ludwigmuseum.hu/site.php?inc=kepkereso&hol=gyujtemeny>
- Ötletek és minták tojásfestéshez a hagyományostól a modernig: <http://szinesotletek.reblog.hu/tojasfestes>
- Húsvéti tojásjátékok: http://netfolk.blog.hu/2015/04/06/husveti_tojasjatekok
- Íróka készítése: <https://molyolo.files.wordpress.com/2013/03/c3adrc3b3ka-1.jpg> ; <http://3.bp.blogspot.com/-NCTJaZHxvlk/TWA145d0Yrl/AAAAAAAAAik/9qnkYP7XJuY/s1600/Gica.jpg> ;
- Íróka készítése és használata: <https://www.youtube.com/watch?v=5bWjlOoPOAk>
- Hímes tojás: <https://www.youtube.com/watch?v=rMje5h8lkzA>